

ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามบทบาทผู้ดูแลผู้สูงอายุและความสามารถในการประกอบ กิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุในตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

เอนก กลิ่นรส

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านทุ่ง

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง (2) ระดับบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง (3) ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามบทบาทผู้ดูแลกับความความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันผู้สูงอายุตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ประชากรที่ศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มติดสังคม กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 955 คน ได้จากการสุ่มอย่างแบบมีระบบ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่มีความเที่ยง 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ พบว่าผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียง ร้อยละ 3.39 ผู้ดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ร้อยละ 45.76 ส่วนผู้ดูแลผู้สูงอายุ(รับรู้)กลุ่มติดสังคม ร้อยละ 50.85 พบว่าผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาระยะยาว ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ประมาณร้อยละ 85 โดยเกือบครึ่งหนึ่งเป็นลูกสาว (2) ระดับบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุของผู้ดูแลตำบลโคกชะงาย อยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายด้าน (3) ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามบทบาทผู้ดูแลกับความความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันผู้สูงอายุตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง พบว่าการปฏิบัติตามบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันรายด้าน ระดับปานกลาง ถึง สูง ($r = 0.43 - 0.91$) ส่วนผลการสนทนากลุ่มของการปฏิบัติตามบทบาทผู้ดูแลผู้สูงอายุกับความความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (ADL) ของผู้สูงอายุ ในตำบลโคกชะงายกับบทบาทผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ดูแลผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน พบว่า การดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดสวัสดิการสังคมในสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน ควรจะต้องมีโครงการหรือกิจกรรมที่เน้นการรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึก เกิดความตระหนักในการเป็นเจ้าของและร่วมดูแลและการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ให้มีบทบาทในการออกแบบและดูแลผู้สูงอายุระยะยาวภายใต้กองทุนส่งเสริมสุขภาพตำบล จะทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อนการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวและเกิดการเชื่อมโยงจากนโยบายการดูแลสุขภาพของประชาชนสู่แนวทางการปฏิบัติที่มีทิศทางชัดเจน ทำให้ผู้ดูแลและผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ บุคลากรสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุใช้เป็นแนวทางการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

คำสำคัญ : การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ผู้สูงอายุ

This survey research aims to study: (1) the activities of daily living of the elderly in Khok Cha-ngai Sub-District, Mueang District, Phatthalung Province; (2) the role level of elderly caregivers in Khok Cha-ngai Sub-District, Mueang District, Phatthalung Province; and (3) the relationship between elderly caregiver role performance and activities of daily living of the elderly in Khok Cha-ngai Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province. The sampling groups were the caregivers of the well-being elders, home-bound elders and bed-bound elders in Khok Cha-ngai Sub-District, Mueang District, Phatthalung Province, which included 955 persons received from a systematic sampling method. The data were collected through the developed questionnaires with validity at 0.86. The statistics used in data analysis were mean, percentage, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings of this research revealed that: (1) regarding the elderly caregivers categorized by the activities of daily living of the elderly, 3.39% were caregivers of the bed-bound elders, 45.76% were caregivers of the home-bound elders, and 50.85% were caregivers of the (perceived) well-being elders. It was found that most of the caregivers who provided long-term care for the elderly were female, with the approximate percentage of 85% almost half of which were daughters of the elderly; (2) the role level of elderly caregivers in Khok Cha-ngai Sub-District, was at the moderate level for both the overview and individual areas; (3) in regard to the relationship between elderly caregiver role performance and activities of daily living of the elderly in Khok Cha-ngai Sub-district, Mueang District, Phatthalung Province, it was found that the 4 aspects of elderly caregiver role performance had a positive correlation with individual activities of daily living from a moderate to a high level ($r = 0.43 - 0.91$). The result of the 3 focus group discussions about the elderly caregiver role performance and the activities of daily living (ADL) of the elderly in Khok Cha-ngai Sub-District, i.e. the group of elderly caregivers, the group of local administrative organization and the group of community leaders, revealed that an operation that intended to bring about the social welfare for the elderly in the community should be carried out with projects or activities focusing on raising consciousness and awareness of being the owner and care participation, as well as supporting the local administrative organization that corresponds to the context of each area to have a role in designing and providing a long-term care for the elderly under the local health promotion fund. This would result in a driving force of long-term care for the elderly and a link from public health care policies to procedures with a distinct direction, in which quality care is provided to both the caregivers and the elderly. The suggestion from this research is that the public health personnel and the elderly care network should be used as a direction of long-term care for the elderly.

Keywords : Long Term care , elderly